

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDÉN ÉS PÉNTEKEN.

A vakáció.

Zombor, július 21.

(T. Z.) Az iskolák kapui már bezárva, csend honol a tudomány épületeiben. A diákegyetem két hónapra sutba dobta azt a sok könyvet, amelyben megvan írva mindaz, ami állítólag az életre feltétlenül szükséges — jólehet az életben még sok szükséges és fontos dolog bukkanik fel, amiről azok a jó tankönyvek egy szót sem mondanak. A diák azonban most azt az időt élvezi, amelyben kisebb gondja is nagyobb annál, hogy vajjon az approbált könyvek jók-e, avagy nem. És ez így helyesen van.

A nagy és nehéz munka után édes a pihenő és felette szükséges.

A tanári magyarázatokat felváltja a természet tanítása és a boldog vakációzó fiú, ha elbolyong a sűrű hűs erdőben, vagy a fenyőkkel borított hegyek között, sok oly tapasztalatot szerez, mely szívét, lelkét nemesíti.

Hiszen a serdülő fiú is olyan, mint a fiatal fenyő. Fejlődik, izmosodik és ha alkalmas a talaja, büszkén tör fölfelé: diadalra, győzelemre!

És ezért fontos a háborítatlan szabadság. Most van az ideje a lélek, a szív, a test izmosodásának, most van ideje annak, hogy az ifjú teli tüdővel szivja be a természet ölen az ózonos levegőt, mert csak abban van meg az a magikus hatalom, mely a szívet, az érzelme világot megkapja és alapköve lesz a jövő diadalainak.

Ha átlépjük hazánk szép, bércecs határait és átlépünk az idegen szomszéd földre tapasztalhatjuk, hogy mily óriási gond fordítatik különösen Németországban a vakációzó diákságra. A tanintézetekben, még az iskola kapuinak bezárása előtt, megalakulnak az ifjusági társaságok és a vakáció napjaira egybeállítják a szórakoztató utiprogrammot.

Rendesen azután egy tanárunk vezetésével, neki indulnak a nagyvilágnak — de nem ám a kényelmes vasuti kocsikban — hanem csak úgy gyalogosan. Hátukon egy csekélyke podgyászszal, bejárják az erdőket, a mezőket, városokat, falvakat és észrevétlenül, játszva tanulják meg mindazt, amire megtanítani a tankönyv sohasem képes, vagy csak nagy ritkán.

És ez a külállamokban már egy nagyon régen meghonosodott jó szokás, mely nagyban hozzájárul úgy az általános műveltség, valamint a szakműveltség terjesztéséhez.

Sajna nálunk, mint mindenben, úgy ebben is, mögötte vagyunk a külföldnek. Nálunk a diákot nem tereli csoportba senki s ha történnek is kirándulások, azok fölötte költségesek és még eddig csak kivételesek. Nálunk a deák, ha városi lakos, szépen otthon marad és megelégszik azzal, ha reggeltől estélig — a hőséget semmibe sem véve, — rughatja a football labdát. Ez néki az élvezetek élvezete és mint azt naponkint tapasztaljuk, egész mániákusa lesz, e durva játéknak. A falusi deák, az némiképpen még csak elszórakozik, de az is felügyelet nélkül, amugy egymagában, aminek talán a testedzésen kívül egyéb eredménye nincsen.

Már pedig fölötte fontos az, hogy — amint mondtam — az ifjú a vakáció alatt ne pernahajdereskedjen, vagy ne unatkozzon. Mert amíg az első esetben sok kellemetlen következményű csinytevéssre nyílik alkalma, viszont a máso-

A BÁCSKA tárcája.

Rákóczy szelleméhez.

Irta Szalay Károly.

Megváltani küldettel népedet,
Mely szolgaság bilincseit nyögé
S ez út, bár Golgotha felé vezet:
Eget vívó lelked meg nem töré.
S mindent veszítve, melyért vérezél:
Meadva hordozád kereszteted,
S meg nem hajolva száműzött levél,
Semhogy eláruld árva nemzeted.

A Messiások sorsa lón sorsod,
Mely mostohán lesújtva bánt veled
S emléked is beszennyezé honod,
Bár érte áldozád fel mindened.
De él az eszme, melyet századok
Viharszülő méhéből mentve meg,
Majd elvezérli — szűnve a bajok —
Az ígért földjére nemzeted.

Rákóczy lelke! Bontsd ki szárnyadat
Kárpátölelte szent honunk felett,
Hogy készen érje majd a virradat,
Uj Messiásra váró népedet!

Mert tespedésnek átka szállt reánk
S csábít megalkuvó haszonlesés,
S míg idegen jármában nyög hazánk:
Halottainkból nem lesz ébredés!

Vagy jobb talán, ha síri álmodat
Meg nem zavarja még hívó szavunk?
Hisz a vezérő Messiasokat
Követni oly erőtlenek vagyunk!
S míg hordjuk arepirító szolgaság
Magunkfaragta kínozó jármait:
Mért háborítók porladó atyák
Szabad hazáról szótt nagy álmait?!

Stockholmról.

Irta: Vértési Károly.

II.

Ott, azon a tengerszoroson, annak mindkét partján, ahol a Balti-tenger Saltsjö öble parti szirtjeivel mélyen nyulik bele a sziklák országába és ott, ahol a méla Mälar-keble gyöngyeit a tengerbe öntögeti, ott emelkedik fel Aphroditeként a svédok szép fővárosa, melyre büszkék lehetnek valóban. Nézem a királyi palota terrasse-áról, nézem a magas

elevátor torony tetejéről, nézem a kiállítási főcsarnok mind az öt tornyának a magasba törő pontjairól és nézem száz helyről és mindig másnak, szebbnek látom. Tengervizek mélységét járó, teher fodrokat hasogató páncélosok mellett hintáló bárkák és a város egyik pontjáról a másikra embereket szállító, tájtéket turó kisgőzösök beláthatatlan sokasága mellett a vasárnapi csolnakázók olyan szingzagok képpé folynak össze a szememben, hogy nem feledek Stockholmot sohasem. Egyik-másik kisebb, fehér vitorlás halászbárka, úgy veszi ki magát a távolból, a tompán tutuló hajó-óriások között, mint játszó gyermek által vizre bocsájtott papíresolnak. Szinte elképzelhetetlen, hogyan pusztul el a víz tükréről az élet, mikor télen három hónapig marad befagyva.

A világ majdnem minden nyelvén halunk magunk körül beszélni és a hangok között ezidőben sok magyar szó esendül fel. A IV. nemzetközi sajtókongresszust tartják Stockholmban a tollforgató, a világ sorsával foglalkozó emberek, akik jelvényekkel járva, ahol megjelennek, érdeklődést keltenek, feltűnést okoznak. Sok kiváló férfiú, tanult, okos ember jött össze egész Európából, sőt más

dik esetben teljesen meddővé válik az az idő, amelyet az iskola éppen a lélek, a szív, a test fejlődésére létesített.

Ezért tehát elsősorban a tanári karnak esik feladatául, amennyire csak lehet, az ifjúságot arra bírni, hogy szabad idejét ne fecsérelje el haszontalanul, hanem iparkodjék, ha talán szűkebb körben is, minden alkalmat felhasználva, ismeretkörét szélesíteni. A tanári karnak kell gondoskodni a szülőkkel egyetértőleg arról, hogy minden előnyös eszközt felhasználva ifjúsági társas utazások létesüljenek.

Létesüljenek pedig úgy, mint a külföldön. Menjenek a fiuk gyalogosan, ha vasutra nem tellik, mert tapasztalni így többet fognak, mintha a robogó vonatból tekintenek ki arra, aminek tanulmányozására néha talán órák, néha talán napok szükségesek.

Szó sincs azonban arról, hogy talán ily kirándulások alkalmával, iskolai szigorúsággal tartsunk fegyelmet, avagy napokon át száraz magyarázatokkal untassuk a fiukat. Ebben van módjuk a megcsömörlülésig az iskolában, hanem ellenkezőleg: tanítsuk őket úgy, hogy azt észre se vegyék!

Legyen ilyen alkalmakkor a vezető tanár is fiatal deák, de tudjon tekintélyt tartani nem az iskola szabályokkal, hanem férfias fellépésével, ha arra szükség támad. Ellenkező esetben tekintse őket barátainak, akik a baráti szóra többet fognak figyelni, mint bárminő aestetikai orációkra.

És ha a szülő, a tanár belátja mily fontos a jól kihasznált szabadság, akkor nálunk meg fog szünni a football s helyette ifjaink komoly szórakozásokkal fogják szívüket, lelküket nemesíteni, testüket edzeni.

Bácskai írók albuma.

I.

Csupor Gyula.

Született 1839. évi nov. 24-én, Baján, Bácsme gyében, polgári szülőkötől. A főgymnáziumot szülőföldjén, az egyetemet Budapesten végezte. — 1861. évben, a rövid alkotmányos korszak kezdetén, mint 4-ed éves jogász, polgártársai által, távollétében városi aljegyzőnek, majd a tisztikar leköszönése alkalmával a főgymnázium irodalom-történelmi tanárának választott. Ez utóbbi minőségben egy évig működött, megkezdett pályájához ismét visszatért s 1864. évben a budapesti egyetemen köz- és váltó-ügyvédi okleveleket nyert. Mint fiatal ügyvéd 1866. évben, az akkor kivételesen megengedett alkotmányos tisztújítás alkalmával Baja város főjegyzőjének, a megyék alkotmányos helyreállítása után pedig 1867-ben Bácsme gyében 2 od, majd 1-ső al- s tiszt. főjegyzőjének, végül 1869-ben törvényszéki ülnökének választott. A bíróságok újjászervezésekor hivatalt vállalni nem óhajtván, 1872-ben Obecsén ügyvédi irodát nyitott, a hol is egész 1883. évi dec. végeig ügyvédkedvén, az ugyanakkor bekövetkezett megyei tisztújítás alkalmával Bácsme gyé palánkai főszolgabirójának választott, a mely minőségben 1895 ig is működött. Nyugalmaztatása után Obecsére tért vissza, hol a társadalmi életben 1900-ban bekövetkezett haláláig vezérszerepet játszott.

Már tanuló korában kezdett a muzsikkal foglalkozni. Jogász korában több beszélye jelent meg a lapokban. 1868-ban írta „Mégbukott a mama“ című egy kötetes regényét, mely tárgyánál s személyeinél fogva nagy érdekltséget keltett a vármegyében. 1883. évben adta ki „Hullámok“ cím alatt vegyes művét. E kötet 15 költeményt, 2 beszélyt s egy 1 felvonásos vígjátékot foglal magában. 1889. évben adta ki összes költeményeit, számra nézve 50 darabot. E sorok írójához intézett levele szerint: („Lyrikussá feledhetlen kedves gyermekbarátjának, Szulik Józsefnek költői keble alakította át.“)

II.

Grosschmid Gábor.

Született 1813. szept. 23. M.-Szigeten. Atyja Grosschmid János kir. tanácsos előbb

főjegyző, majd ungvári, óbudai utóbb zombori jószágigazgató, anyja Országh Mária. Iskoláit Ungvárott és Obudán végezte. Jogot Pesten tanult 1831—33-ig. 1835-ben mint jurátus a pozsonyi országgyűlésen volt. 1836-ban atyja zombori kir. kincstári igazgató lett. 1837. év elején ügyvédi vizsgát tesz, ugyanez évben Rudics főispán t. aljegyzővé nevezi ki. Az 1840-es években táblabíró. 1848-ban vármegyei ujoncozási biztos, a verbászi táborban hosszabb időt töltött; 1849-ben menekült Szabadkára, honnan Fecondo őrnagy térparancsnok Vojnits Barnabással Bádénbe küldte, Rudics József volt főispánért. Rudics nem jött. Grosschmid Bécsben maradt s küzdött a Vojvodina ellen. Megírta „Österreich Ungarn und die Vojvodina.“ A szerzöt kutatták, ő tehát Velencében, majd Pestre utazott, de ott hivatalt nem vállalt. Folyton utazott a hazában. Lefordította Larochfoucauld maximejeit és írt egy politikai regényt, csak nem jelent meg.

Közszolgálatát 1855-ben mint kisegítő előadó kezdte meg a pesti orsz. törvényszéknél, 1857-ben a szolnoki törvényszéknél, 1859-ben a miskolci törvényszéknél működött. 1861-ben a pesti kir. itélőtáblánál szolgált, de okt. 10-én már mint Piukovics főispán helytartó titkára lejött Zomborba. 1861—67-ig vármegyei trvszéki ülnök. 1867-ben megyei törvényszéki bíró 1869 ig volt. 1869. jan. 11. urbéri alispánna választott. 1871-ben II. bíró a zombori kir. trvszéknél a bíróságok szervezésekor. 1886-ban nyugdíjaztatott. 1887 től fogva a Bács-Bodrog tört. t. főtítkára volt, 1895. évi nov. 15-én történt haláláig.

Ujabb művei: „Urbériség, telekk. és kataszter.“ Zombor. „Az utolsó br. Kray“, „Magyarország népesedése“, „Mohácstól Martinovicsig“, „A zombori olvasókör története“.

Ezekon kívül számos dolgozata jelent meg a megyei tört. társulati évkönyvben és a helyi sajtóban. Önéletrajzát is megírta, mely a következő szép szavakkal végződik:

„Reményem, hogy sirom felett is említk majd azon nyolc betűt, melyet Shakespeare „becstlet“-nek mond, de halálunk után csak „hajótörés utáni jó szél“-nek tart.“

Dr. Dudás Gyula.

világérszből. Köztük többen egy év előtt Budapesten voltak, részesei az emlegetett magyar vendégszeretnek, ugyancsak a (III.) sajtó-kongresszus alkalmából. Itt — fogadta őket II. Oszkár svéd király drotningholmi*) kastélyában, mondván a kongresszus tagjainak szájuk ize szerinti beszédet, említvén többi között, hogy „Svédország egyike azon országoknak, ahol mély gyökeret vert az alkotmányos szabadság. A sajtó szabadsága nálunk — ugymond a király — csaknem korlátlan. Ha a sajtó nagy felelősségének tudatában marad, az emberi társadalomra nézve nagy jótéteménynek tekintendő“ stb.

A királytól a királyságot nem irigylem, nehéz és tövis-gonddal jár az uralkodás, hadviseléskor sok élet fekszik a király szívében, de ezt a Mälár-tó 1400 szigetének a legnagyobbján, a Lofö-n büszkeséggel emelkedő, a la Versailles szép kastélyát, kék tónak a zöld szigetén, hogy ne mondjam azt, hogy irigylem,

*) Drotningholm annyi, mint Királynök szigete. A Mälár-tó egyik legnagyobb s egyuttal legkisebb szigete, a fővárostól csak háromnegyed órányi távolságra. Csak futólag megnézve, a természet remekének látszik.

bizony Isten nagyon szeretném. No de érzük be annak a pusztá látásával. Azok a legdagabbak, akiknek legkisebb az igényük. Bernadottét, az ügyvéd fiát, megtette itt egykor a világ sorsát intéző Nagy Napoleon, az új uralkodó család alapítójává. Többször néztem lovas szoborba vésett alakját a krisztáni királyi palota előtti tágas téren. Most azonban egyelőre maradjunk Stockholmban s ne vonjon Krisztánia.

Igazi utazási kedv nincs a mi országunkban. Honfitársakkal utazni mulatságos ugyan, de késleltető. Mindegyiknek más a vágya, iránya, nincsen közös delejtűjük. Szeretnek maradozni a terített asztalnál, életre költögetve a jókedv tavaszát, kóstolgatni a különféle országok hegyvidékeinek a termékét, itt pedig kávé után apró kortyokban élvezték a jóságos svéd puncsot. Ez utóbbi, különösen ha az I. Cederlunds Söner genuine Caloric Punch-a mint különlegességet akár magában, akár mesterségesen készült szénsavas vízzel vegyítve, meg tudnám bocsátani, mert hiszen Amsterdamban, Antwerpen, Barcelona, Bordeaux, London, Nizza, sőt New-Orleans tüntették ki éremmel, hiszen előbb-utóbb úgy is bekövetkezik a bőven való

költekezés megszorítása, de lám, ahol inkább csak zöld kupakos, vörös kupakos gyógyborról tudnak, minek sashegyit a tengeren túl keresni, mikor Sashegyen sines. Az itteni rajnai borokról is azt hiszem, hogy sohasem látták Rajnát. Utazáskor a gondot úgy is otthon szoktuk hagyni gond tehát nem lévén, nincs mit tehát borba fojtani. Nem gondolták meg az én jó magyar utitársaim, öblösszáju hazafiak — akik előtt frakk öltönyben a vaktmästare*) (pincér) folytonos készenlétben állt, — mikor lakomájuk egyre hangosabb zaja után, mohó pénzforgalmat csináltak maguk között kártyával, melynek eleje az alsó lett — uton, milyen drága az idő, melyet elfecsérelnek együttükben, látás és tapasztalás gyűjtés helyett, pedig régesrégén azt mondta Aristoteles, hogy „a kis dolgokat fel kell áldozni a nagyok kedvéért.“ Huzódván az alku közöttünk, magyar kemény akaratuk előtt nem hajolva meg, az én iránytűm másfelé mutatván, kivontam magamat többször a nemes kényelmű társaságukból, amelyben hol tékozló takarékoságot, hol meg drága olcsóságot üztek, hollywoodtam egymagamban, vademecum utazó könyvemmel, az értelmes vezető

*) Vaktmästare szó szerint annyi, mint őrmester.

A pápaválasztás.

Már a 14 ik század végén megjelent egy könyv, mely XV. Gergely sinigagliai érsek tollából megadta az utasításokat azokra a szabályokra, melyeket a pápa halála alkalmával követni kell. A legnagyobb rendetlenség és zavargás szokott régen bekövetkezni a pápa halála után. VI. Sándor pápa (1492) halála után rögtön kirabolták szolgái és katonái összes szobáit. A Lateránt, a hol a pápa lakott, oly rendszeresen kifosztogatták a pápák halála után, hogy IX. Jánostól (898) kezdve századokon át kénytelenek voltak a pápák átok alatt megtiltani, hogy a pápai rezidenciában raboljanak.

Másik rossz szokás volt, hogy fogadtak a pápa halála napjára és órájára. XIV. Gergely pápa 1591-ben kiátkozás terhe alatt tiltotta meg ezt az illetlenséget, de azért csak tovább fogadtak.

Az egyházi államban a pápa halála után az új pápa megválasztásáig minden rend fölbomlott, a városok polgársága fölfegyverkezett s maga választotta mindenütt a főnököket. Így tartott ez a XVIII. század végéig, mikor XIII. Kelemen eltiltotta.

A megállapított szabályok a pápa halálával ezek:

Az orvosok kötelesek a pápa gyóntatójával közölni, megjelölni azt a napot, melyen a pápa halálához közeledik. Joga és szokása a pápáknak ilyenkor kegyelmet és fölödséget osztogatni. XII. Ince pápa (1691) elrendelte, hogy a pápa halalos ágyán osztott kegyelmi ténykedése csak akkor érvényes, ha két, ez alkalomra megbízott bibornok bizonyítja s erősíti.

Mihelyt a pápa közel érzi magát a halálhoz, magához hivatja a biborosokat, hitvallást tesz előttük, átadja végrendeletét, meghatározza a helyet, hová temessék, bocsánatot kér hibáért, szolgáit figyelmükbe ajánlja, megjelöli az egyházzal szemben általa tett kötelezettségeket, hogy utódja ezeket teljesíthesse és megjelöli a helyet, hová kincseit, ékszereit tette. Békére, barátságra inti őket s ha akarja és jónak látja, utódja választása tárgyában tanácsot ad nekik, végül megáldja s elbocsátja őket. Oldala mellett csak a gyóntató atyák, a kamarások és házi pre-

látusok maradnak. Mihelyt halála egészen közel látszik, az utolsó kenetet fölveszi a pápa. Szobájában kereszt áll, előtte két viaszgyertyával. Mihelyt balaktüzdelle megkezdődött, házi prelátusainak egyike szeme elé tartja a keresztet és ismételtlen csókra nyújtja: az odahívott penitenciáriusok az előirt halotti énekeket és zsoltosmákat éneklük, míg a pápa lelke elröppen. Regebben az elhunyt pápát eltemetni két egyesületnek volt ünnepies joga. Egyiket a bulláról vagy piomhafari-nak nevezték, a másikat pignotá-nak hívták. Az első onnan kapta nevét, hogy a koporsót ólommal zárta le, a másikkal alapszabályszerű kötelessége volt kenyeret kiosztani. Manapság így járnak el:

A pápa holttestét három napig a Szent Péter-templomának a szent szakramentumokról elnevezett kápolnájában közszemlére teszik. Ezután ama biborosok jelenlétében, kiket ő nevezett ki, háromszoros koporsóban: ciprusfából ólomból és közönséges fából valóba teszik, azután eltemetik az általa megjelölt helyre, ha pedig erre külön rendelkezést nem tett, a Péter-templomba temetik.

A pápáért teljesítendő szent gyakorlatokat maga a biborosi kollégium végezi. A világ legnagyobb temploma közepére nagyszertű mauzoleumot állítanak össze. Számtalan viaszgyertya és a karral szemben levő kápolnában minden nap a biborosok jelenlétében misét mondanak ünnepiesen. A népnek számos sárga viaszgyertyát osztanak szét.

Legnagyobb az ünnepség a kilencedik napon. Ekkor egy biboros-püspök mondja a misét, két másik biboros, fején a püspöki főveggel segédkezik. Mihelyt a mise véget ért, beszentelik füstölökkel és szentelt vízzel a gyászkatalfalkot.

A biborosok a pápa halála napjától kezdve gyászt viselnek, violaszinben, nyitott karköpenyben járnak. Azok a biborosok, kiket az elhunyt pápa nevezett ki, külön világos violaszinű szövetrubában járnak. A prelátusok fekete ruhát viselnek. Az interregnum alatt a pápát a biboros-kamarás helyesíti, nagyon szigorúan körvonalazott hatáskörrel. Ő képviseli a szentszéket s mihelyt megjelenik, a svájci gárda kíséri. Tanács gyanánt három biborost rendelnek melléje, a biborosok min-

denik rangfokozatából egyet-egyét. Ez a tanács a konklave kezdete után három-három naponként változik.

Mihelyt a pápa meghal, a főkamárás birtokába veszi a palotát, melyet az államminiszter-biboros elbágy. Régebbi időben kötelessége volt a főkamárásnak a pápa pecsétjét és halászgyűrűjét szétörni. Most ez a biborosok első összejövele alkalmával történik meg.

Most megszüntek természetesen azok a zavarok, melyek régebben a pápa halála után bekövetkeztek. Mert régebben a pápa világi hatalma egyenesen személyéhez volt kötve s míg az új pápát meg nem választották, addig a hatalom az egyes városokra szállt. Rómában például a pápa halálát 1815. előtt a városi hatóság hirdette ki. Zugott a nagy harang s gyászosan peregetek a dobok az utcákon. Erre Róma tanácsa saját hatalma jelétül kinyitatta a börtönöket s az éjjeli őrszolgákhoz a vezetőket kinevezte. A követek, hatóságok és római hercegek fölfegyverkeztek, mert a tömeg az államfő elhunytával zavargott, lázongott. Most természetesen mások a viszonyok, a rendet Rómában a kormány tartja fenn.

A szent gyakorlat napjai alatt a kardinálisok tíz gyűlést tartanak. Az első, melyet az egyházi szerek kamarájában tartanak, fölolvassák a konklavéra vonatkozó szabályokat és szertartási rendeleteket, melyekre esküt tesznek, egyben megjelölik a biborosokat, kiknek a konklavét előkészíteniük kell. Eltörik a pápa halászgyűrűjét s a pápai irodaigazgató, a levéltáros s a titkár átadják a rájuk bízott okmányokat.

A második gyűlésen a konklavé biztosságáról gondoskodnak, régebben Róma kormányzójára bízta, szokásos volt ezt a tisztelet egy követre bízni, a legutóbb tartott konklavé alkalmából a francia követ viselte e tisztelet, végül a gyűlésen kinevezik e prelátusokat, akik a konklavéra feltgyelnek.

A harmadik gyűlésen megválasztja a konklavé a maga gyóntatóját s ezen a napon temetik el — mint fennebb említettük — a pápát.

Negyedik napon a konklavé orvosait neveztek s nevezik ki, ötödiken a borbélyt

tömmel s ilyenkor láttam a legtöbbet, ilyenkor legjobban teltek sorokkal utinaplóm lapjai. Megjöttem azután mint dolgos méh közéjük, úgy déltájt, jóval este előtt vagy a könyvesboltból este, mikor a nap tányérja már lebu-kott és a villanyos izzólámpák felragyogtak. Az egy csomóba összebujtak, vacsoránál lettek, csak úgy hallgattak a mézes szavakra, mikor kedvemre beszélgettem velök, mert ők hanyagolva néztek meg egymást. Elsietett dolgaikkal nem cseréltem volna meg velük azt, hogy a Mosebacke-ről (Mózes dombja) láttam Stockholmot azzal, hogy addig ők a kiállítás területén levő, 4000 embert felölelő, a kiállításal egy nagy hiddal összekötött Hasselbacken-féle legelső rangfokozatu nagyvendéglő oszlopos tornácán a szezon muzsikáló zenekar Rákóczi-indulóját hallgatták, egy zeneszámban s nyomban utána a „kőrösi lányt”. Mondtam nekik, hogy engem a különösebb vonz s mivel mindkét magyar dallam különösen hangzott, elég volt azt egyszer meghallgatnom. Dalos cigány nálunk jobban huzza. Ezek játékból a magyar íz és zamat hiányzott.

A szokásról lévén szó, nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy itt valóban különösek

a szokások. Belejátszik ezekben nyáridőn a hosszasan világító nap. Kinek volna kedve lefeküdni, mikor nem akar estére térni az idő, mikor még 10—12 óra között is olyan világos van, hogy völgy ölen, hegyhátán, viz tükrén elláthatunk messzire. Ha végre az elgyötört testet elnyomja az álom, alhatunk a reggeli órákban eleget. E szerint változik itt az emberek szokása és életmódja. Este késő éjig élénk az utcai forgalom, mondjuk esti tizkor, 13 fok Celsius mellett (ennyit olvastam le a higanyoszlopról) pezseg az élet, de reggeli tiz előtt ne keress semmit, nem kapsz semmit, még frissen sült zsemlyét sem, eddig a szivarboltos is zár, de tizen tul, mikor a sütők is már nyitogatják boltjaikat, az éjszakai étkezési mód szerint bő reggelit találsz mindenütt.

Egy napon idő előtt térek haza, tele fejem zibongó gondolatokkal, rendezem azokat és följegyzem azokat, nehogy egyik kép kiszorítsa a másikat, utirajzot írok, leveleket az utról. Az esti tizet elkongatta már a harang ütője, de ezért irhatok még legalább egy óra hosszágig az Isten világánál. A fényes felhők világából verődik vissza annyi, hogy ott künn, az emberek éjjeltájon is olvashatnak

lapot, én meg itt ben irhatok világos éjszakán. Jobban mondva júniusban, júliusban itt nincs éjszaka. Ha úgy esti tizkor le is száll a nap Stockholmban, maga után annyi lassan fogyó fénysugarat hagy az éjszaknyugati égen, hogy beérjük velök addig, míg az éjszakkéleti részen az első sugarak a hasonlóképen lassan megújuló szürkületben föltűnnek. Kicsiny a távolság a nap nyugvó és kelő pontja között és milyen az a színvegyülék, amely a kettő közé esik! Ilyet csak a magas éjszakon láthatunk és aki látta, nem feledi soha ezt a színompát.

Magamra maradván, az átellenes ~~nyit~~ nyitott ablakából előbb egy finom zenéapróságot hallgatok, azután háborítás nélkül írok, míg a takarító jön, mert csak esti tiz után szoktak itt ágyat vetni, sőt féltizenkettőkor hozza a mosónő a számlámat. Ehhez képest a délelőtti szobatakarítást itt csak délután végzik, úgy kettőkor. A bölesős gyereket úgy tizenegykor tologatják haza alvásra. Még életvidor a kicsi. Az asszony nem veszi rossz néven, ha az ura éjjelkor vagy ennél később jön haza. De be-zeg a télen, a hosszantartó télen, akkor korán kell hazajárni, mulasztottat pótolni.

és gyógyszerészt. Hatodik napon a legfiatalabb bitoros kísorsolja a cellákat a konklávéban és a szertartásmesterek mindenik bitorosnak átadják a konklávéban belépésre jogosító okmányt. A hetedik gyűlésen és napon azok a kardinálisok, akik egy harmadik konklávistát, vagyis a szokásos két kísérőn kívül a konklávéban maguk mellé harmadikat óhajtanak, előadják e kérésüket. A nyolcadik napon két bitorost neveznek ki, e két bitoros kötelessége ellenőrizni mindenkit a ki a konklávéban be van zárva. Az összes konklávistáknak kötelességük nevüket és hazájukat, valamint azt, hogy melyik bitorosokhoz tartoznak, vele közölni. A kilencedik napon titkos szavazással három bitorost választanak, kiknek a konklávé előirt lezárását kell ellenőrizniök és fönntartaniök. A tizedik és utolsó napon végre azok a bitorosok, kik a diakonátus rangot nem nyerték még el, megkapják a dispencziót, vagyis az engedélyt, melynek erejével a konklávéba léphetnek. Mind e szokások és szabályok XII. Kelemen pápának 1722 október 24-én kelt szabályzatában gyökereznek.

Most már aztán megkezdheti működését a konklávé.

H i r e k.

A honvédség köréből Weigert József szabadkai 6 gyalogezredbeli tart. hadnagy, Szántó Hugó 5. honvéd gyalogezredbeli tart. hadnagyot és bajsai Vojnits Sándor, a szegedi II. honvédkertletti parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagy 1903. évi augusztus hó 1.ével tiszti rangfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátottak.

Ügyész választás. A zombori első önségélyző szövetkezet igazgatósága vasárnap délelőtt megtartott népes ülésén dr. Gyulai Gaál Istvánt a zombori ügyvédi kar kiváló jeles tagját, az intézet ügyészéül egyhangulag megválasztotta.

A zombori iparoskör nyári mulatsága. A zombori Iparoskör f. hó 26.án vasárnap a Sikara erdőben tartja meg rendes évi nyári mulatságát táncsal. Belépő díj nincsen. Vendégeket a kör szívesen lát.

Választás. Veprovác községében trespesben levő aljegyzői állásra egyhangulag Michler Boldizsár priglevicaszentiváni községi irnok választott meg.

A zombori helyőrség gyakorlatai. Amikor minden ember sietve menekül az árnyékos helyekre a tekkenő hőség elől, akkor van a katonának a legnehezebb sora. E borzasztó meleg a katonának tűzpróbája. Így a jelenben nálunk folynak nagyszabású járőrgyakorlatok, amelyek fölülte kemény próbára teszik a legénység barcképességét. A helybeli közszászalaj századonként apró járőrökre osztva, pénteken óriási menetet végzett. Zomborból pénteken kora reggel indultak el a járőrök Bajsa irányában, ahol Roglaticán találkozniök kellett a szabadkai járőrökkel. Roppant fárasztó menetelések után, a harc tényleg pompásan fejlődött ki Bajsa alatt, a sztrájkoló munkások miatt azonban a tüzelést röviden beszüntették, nehogy a felzigatott tömegek azt higyjék, miszerint őket jöttek katonáink ijesztgetni. A járőr gyakorlatot, mely egyike a legnehezebb gyakorlatoknak, Stanger százados vezette kiváló taktikai szakértelemmel. A zászlóalj tisztikarát Pilaszanovits József és özv. Vojnits Jakabné földbirtokosok fényesen megvendégtették. A zászlóalj szombaton este tért haza. Tegnap ismét nagyszabású előrs felállítás volt a Maximovits csárda mellett, Hettyei Árpád főhadnagy parancsnoksága alatt. Délben erős tüzelés közepette történt a támadás, melyet nagyszámú közönség is végig nézett. E héten folytatódna a gyakorlatok, ha csak a zászlóalj parancsot nem kap a sztrájkterületre vonulni.

A kánikula megérkezése. A nyári meleg ugyancsak várattott magára. Rossz felhők jártak, hol eső, hol hideg szaladt át a klímánkon és szinte aggodalomba esett a fizikában hívő ember: nem-e kezd hűlni a föld, amint ezt a természet tudósai megjövendölték. De úgy tetszik, mindössze egy kis abnormitás volt az időjárásban és a szokottnál valamivel később köszöntött be a nyár leve, amit közönségesen kánikulának neveznek. Még egy héttel ezelőtt is dideregve gondolt hazafele a fürdőkön időző emberiség és a nyári mulatóhelyek gazdái, a park és Sikara vendéglősei a deficit borzalmát látták a felhőkben. Most igazi tropikus nap melege olvasztja az aszfaltot. A kőházak izzó levegőjéből pihegve, verejtékesen menekülnek az emberek a zöldbe, a Ferenc-esatorna, a gombosi Duna hullámai közé. Még a bajszi árnyékában is friss pihenőt keresnek. A hőmérő higánya tegnap délután Reamur szerint 32 fokot mutatott árnyékban, ami már az u. n. kutyameleget jelenti. De szerencse ez, jó ez a gazdának, aki most aratja az életet, a termést, amelynek erejét növeszti a nap izzó fénye.

Egy jeles ember emléke. Obecsének egy kitűnő polgára halt meg 3 év előtt Csupor Gyula személyében, akit mint kitűnő szónokot az egész Bácska, de mint jó költőt a megye határán túl is ismerték. A jeles polgár sirja ott van az obecsei temetőben és ezt akarja most a Magyar Népkör, amelynek az elhunyt elnöke volt, méltóan megjelölni. Erre mozgalmat indított meg, szétküldötte az aláírási ivateket és a befolyó adományokból itélve, a díszes emlék még az őszön felállítható lesz.

Katonai fegyvermesterek fegyverekkel és ezek részeivel nem kereskedhetnek. — A honvédelemügyi miniszter valamennyi honvédkertletti parancsnoksághoz intézett rendeletével, a tényleges állományu honvéd fegyvermesterek, fegyverekkel, az ezekhez tartozó szerelésekkel és fegyveres alkatrészekkel való kereskedés üzését tiltotta. Hasonlóképpen megtiltotta ezen egyéneknek, hogy az említett cikkek beszerzésére egyes cégeket reklámszertten ajánlják.

Műkedvelői előadás. Okanizsa fiatalága július hó 26.án az ottani uri kaszinó helyiségében szini előadással egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. A táncvizsgálat megelőzőleg szüre kerül a Páholy című 3 felvonásos bohózat, melynek próbáit naponként tartják a műkedvelők. A mulatság tiszta jövedelmét szegényebb sorsu iskolás gyermekek segélyezésére fordítják.

Gyászhir. Szóntáról vésztek a gyász-hirt, hogy Fritzsche Jánosné szül. Darázs Matild életének 29. évében Szóntán elhunyt. Az elhunyt urasszony Darázs Antal zombori polgár leánya. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Fritzsche János ugy a maga, valamint alulirt gyermekei, testvérei, szülei és rokonai nevében is a legmélyebb fájdalomtól sújtva jelenti, hogy szeretett neje, illetve édes anyjuk, gyermekük, testvérük és sógornőjük Fritzsche Jánosné szül. Darázs Matild folyó évi július hó 20.án reggeli 3 órakor életének 29. dik, boldog házasságának 11. dik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai f. évi július hó 21.én délután 5 órakor fognak a szóntai r. kath. temetőben örök nyugalomra tétetni. Szónta, 1903. évi július hó 20.án. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott! Fritzsche Jani, Fritzsche Ella, Fritzsche Pista, gyermekei. Darázs Antal és neje sz. Tomasits Mária, szülői. Schlotzer Mártonné sz. Darázs Juliska, Darázs Mátyás, Darázs Anna, Darázs Aranka, Darázs Gyula, Darázs Nándor, testvérei. Fritzsche Gyula, Schlotzer Márton, sógorai.

Munkás sztrájk Roglaticán. Szomorú képet mutat ma Bácsmegeye szíve, a kalászdus Roglatica. Nem zakatol a cséplőgép, nem forog az elevátor, asztag se mutatja a földi áldást, az édes magyar nóta is elröptült más vidékre: elűzte a szomorúság. Csendes a szép vidék és ez a csendesség

ugy hasonlít ahhoz a vihar előtti némasághoz, amelybe csak a tompa dörgés szólal bele és olykor olykor haragosat villan a sötét menybolt. A Roglatica szorgalmas népe letette a kaszát és sötét arccal gyülekezik csoportokba, fenyegetődzik, káromkodik és nem dolgozik. A keresztiek között pedig az égető napsugár rácsik valami dolagra, amely egy káprázatot cikázik és végig suhan a komor arcú emberek csoportján. Elfordulnak, az arcuk még sötétebbé válik, a tarló szélén pedig felbukkan a cikázó valami; a katona és a csendőrszurony. Ilyen ma a Roglatica képe. Nagyon szomorúak azok a rövid hírek, amelyek az egész területen kiűtött sztrájkrol szólnak. Bácsmegeye legnagyobb gazdaságában, a Vojnits, Pilaszanovits, Fernbach uradalmakban az összes cseledéség felmondotta a szolgálatot és csatlakozott a már pár nap óta sztrájkoló aratókhoz. A nép teljesen félre van vezetve a fővárosi izgatóktól s különösen a verbázi választás óta, ahol a szocialista jelölt elbukott, a legképtelenebb követelésekkel állottak elő. A helyzet nagyon veszedelmes, úgy hogy a birtokosok személyes biztonságáról a hatóságoknak kellett gondoskodni. Péntek óta az egész roglaticai pusztá, amely Bajsa, Topolya és Omorovica között terül el, meg van szállva katonaságtól. Ujvidékről és Szabadkáról $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ zászlóalj gyalogos, egy osztály huszár, azonkívül nagyszámú csendőrség van összpontosítva. Ezenfelül készenlétbe van helyezve a zomborj helyőrség is és minden pillanatban várja az indulási parancsot. A sztrájkolók az eddigi munkabérek kétszeresét követelik, azonkívül az eddigi rész háromszorosát. Tehát oly bihetetlenül nagy a követelésük, hogy egy birtokos sem hajlandó az engedményeket megadni; mert nem is adhatja meg. Tegnapra tervbe volt véve, hogy az eddig dolgozó munkásokat is kényszeríteni fogják a sztrájkra, de e tekintetben még nem kaptunk tudósítást. Remélhető azonban, hogy a munkások észre fognak térni, mert a sztrájkot, miután nélkülözniök kell, úgy sem folytathatják sokáig. — Adán Engelmann Adolf 800 holdas nagybirtokos tanyáján is kiűtött a napokban a sztrájk. Erre is az adott alkalmat, hogy a munkások régebbi fizetésük helyreállítását kérték, mely annyiban áll, hogy ők csak a buzát learatják s őket megillető részt rögtön kikövetelik, míg a behordásért és a cséplésért külön fizetést követelnek. Eddig ugyanennyi fizetésért kénytelenek voltak az aratáson kívül a két legutóbbi dolgot is végezni. A rend fönntartására 5 rendőr és 3 csendőr vonult ki. Engelmann Adolf nagybirtokos és sztrájkoló munkásai között később megegyezés jött létre. A munkások ismét munkába álltak.

A zentai mezőgazdasági és iparkiallítás megnyitása augusztus hó 15.én délelőtt 9 órakor történik. Az ünnepekre szóló meghívók kibocsátása folyamatban van. A kiállítás háziipari osztályán állandóan működésben lesz egy háziipari tanfolyam, a földmívelési miniszter által országserzte szervezett tanfolyamok mintájára, hol a vidéken honos ipari tárgyak készítmódja lesz bemutatva, egy szövöszéken pedig a Bácskában divó szerb-szöttes készítését mutatják be. A kiállításon az ország selyemtenyészési felügyelőség tanulságos kiállítással vesz részt, ami nagyban hozzájárul a vidék amugy is emelkedő selyemtenyészéséhez. A kiállítás főbejáratának igen szép függő keramit lépcsőzetét Morvai szabadkai cementgyáros kiállítási tárgyat gyanánt készítette meg. A kiállítási tárgyak beszállítása, miután a termék és folyósók azok befogadására e hó 20.ig teljesen készen állanak, augusztus hó 20.án Szegeden kezdődő és Zentán folytatandó iparos kongresszus iránt az egész kamara területén igen élénk az érdeklődés.

Eljegyzés Lukács István földéaki jegyző eljegyezte Ekkert Ersei kisasszonyt Bácspetrovoszellón.

Anna bál. A híres és sokak előtt kedves emlékü harkányi Anna bált folyó hó 26.án tartja meg a fürdőigazgatóság. Egyben megemlítjük, hogy a fürdővendégek száma 1335.

Elpusztult gyár. Bácska legdélibb részén, Ó Palánkán óriási tűz pusztított el csütörtökön egy virágzó ipartelepét. A Michels-féle kendergyár, amely egy részvénytársaság tulajdonát képezi, a földig égett. A tűz délfelé, ugyyszólván közvetlenül a munka beszüntetése előtt ütött ki a kenderfinomítóban. Néhány perc alatt lángba borult az óriási mennyiségben felhalmazott gyulékony anyag, úgy hogy oltásra még csak gondolni is alig lehetett. Egy negyedóra sem mulott el, már is lángban állt az egész gyár. Az égő anyag megmentésére most már gondolni sem lehetett. A gyár alkalmazottai és munkásai már csak azon iparkodtak óriási erőmegfeszítéssel, hogy legalább a gépeket mentésük meg, ami hihetetlen önfeláldozással sikerült is. A Michels-féle kenderátató és kötélgyár összes épületeivel majdnem két láncnyi telken terül el a maga nemében az országban legnagyobb gyára. Kötéleit nagymennyiségben szállította Ausztriába, Németországba, Svájcba, Angolországba; kötélzárakat Angliába, Francia-, Német-, Olasz-, Oroszországba és Amerikába. A tűz által okozott kár $\frac{1}{4}$ millió. Minthogy azonban a gyár biztosítva volt, a kár megtérül. A tűz okát eddig nem tudták határozottan megállapítani, azt hiszik azonban, hogy a kender közé oly anyag kerülhetett, mely szikrát volt képes csífolni a szöges hengerrel s ettől a szikrától lobbant lángra az egész anyag.

Aratóünnep. Csurogról írják: A gazda öröme teljes, mert az Isten áldása a ringó kalászkokban bőséges és a dus vetés jól fizető rendekbe dől a kasza pengéje alatt. Ilyenkor illő, hogy örvendezzen a gazda és vigalommal megy bele a nagy aratási munkába, amely az ő és munkásai egész évi fáradozásának gyümölcsét termi meg. Ilyen aratást megelőző ünnepet rendezett mult vasárnap Tary István földbirtokos, óbcesei tekintélyes polgár, csurogi tanyáján, ahol szívesen látta óbcesei, csurogi és nádalyi jó barátait lakomára. Az óbceciek vonattal mentek Bácsföldvárig, ahová a tréfás gazda feldiszipelt zöld ágakkal és egy hordó sörrel megrakott szekeret küldött, a melyen a bácsföldváriak nagy bámulatára, tréfálva és sörözve ballagtak ki a tanyaig, ahol díszes sátorban, szépen terített hatalmas asztalon pompás ebéd várta a vendégeket. A husz tagból álló uri társaság vig borozás, számtalan toaszt, majd a földvári cigányzene és tánc mellett kedélyesen mulatott éjjelen tul, sőt egy része reggelig és így kellemes emlékekkel tértek haza a vendégszerető Tary István tanyájáról.

Az újsághirdetés népszerűsítése. A Magyar Újságkiadók Országos Szövetségéhez Illés József nemrégiben kellően megokolt indítványt nyújtott be a hirdetések népszerűsítése tárgyában. Az indítvány értelmében a szövetség kérje föl az ipari és kereskedelmi szervezeteket, hogy ezek a maguk hatáskörében figyelmeztessék az ipari és kereskedelmi közönséget, hogy a terjesztés és közvetítésre való felszerelések között adjanak helyet a hirdetésnek, s egyuttal kérje meg a szövetség a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszterektől, a hirdetésnek mint elsőrangú tényezőnek elismerését. Az Újságkiadók Országos Szövetsége magáévá tette az indítványt s fölterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez, közbenjárását kérve az iránt, hogy a gazdasági egyesületek megfelelő formában hassanak közre, hogy a hazai gyárosok és iparosok vegyék igénybe az újsághirdetést. A kérelmet a földmívelésügyi miniszter kedvezően intézte el. Valamennyi gazdasági egyesületnek megküldötte az indítványt azzal a fölhívással, hogy saját hatáskörükben megfelelően intézkedjenek.

Egy kir. aljárásbíró talál-mánya. Szalay Miklós egri kir. aljárásbíró egy új szerkezetű villát talált fel s arra szabadalmat szerzett. A villa a Krupp-féle fémgyárban alpacca ezüstből készült, melynek ára 5 korona és kapható a feltaláló aljárásbírónál, ki lapunkat fölkérte praktikus villájának ismertetésére, mert „ezen villával való étkezés még a legegészségesebb ember-

nek is, de különösen gyenge gyomruaknak, hiányos fogazatúaknak, lábbadozó betegeknek, illő foglalkozással bíró egyéneknek, idősebb korúaknak állandó egészségére kétségtelenül a legjobb eredményt biztosítja. De nagy hasznát veszik annak szülők és dajkák is a kezdő gyermekek etetésénél és ennek használatával kiküszöbölhetik azt a rossz, veszélyes, betegséget terjesztő szokást, hogy a kis gyermekeket szájukból etetik és így észrevétlenül ültetik át a betegségek csiráit a kis gyermekekbe“.

Kerületi tanonc és segédmunka kiállítás és iparosgyűlés Szegeden. Emlegettük nemrég, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara kiállítást rendez a kerületbe tartozó Csongrád és Bács-Bodrog vármegyékben levő iparostanoncok és segédek munkáiból, mely alkalommal a kiállító okmányok mellett 1000 korona jutalom lesz kiosztva. A kiállításra nagyon szép számmal érkeztek bejelentések, úgy, hogy mintegy 800—900 résztvevőre lehet számítani. A helyek kijelölése már előre haladott állapotban van, azonban a kamara néhány napig még most is elfogad bejelentéseket. A kiállítás alkalmából augusztus 19 én és 20 án kerületi iparosgyűlés is lesz Szegeden, mely egyidejűleg tartandó a zentai kiállítás megszemlélésével, továbbá a szegedi fontosabb ipartelepek, szövetségek stb. tanulmányozásával is össze lesz kötve. — E gyűlés iránt az egész kerületben nagy az érdeklődés és már is tömegesen érkeztek a részvételre való bejelentések, mert a kiállítók és azok munkaadói a kiállítás látogatása alkalmával félárú menetjegy kedvezményt élveznek és azok számára, a kik részvételüket július 20-ig bejelentik, lehetőleg szállásról is gondoskodik a rendezőség. A gyűlés tárgysorozata egyébként rendkívül értékes és e mellett hasznos tanulmányokkal is össze van kötve. Programot és felvilágosítást szívesen ad egyszerű levélbeli kérésre a szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Cipészeti szakkiállítás. Hamburgban folyó évi július havában a cipész-ipar-terület kezdeményezésére cipészeti szakkiállítást terveznek, melynek csoportbeosztása a következő lesz: I. tanonc-munkák, II. mesterek munkái, III. csizmaszár-készítés, IV. bőrnemlék, V. kaptafák-szerszámok, VI. varró- és segédgépek, VII. szikkségleti-cikkek, VIII. szakiskola mesteri tanfolyamok, IX. a láb-élet történelmi fejlődése. — Külföldiek az I. és II. csoportokat kivéve, minden csoportban kiállíthatnak, de a kiállítást rendező bizottság a magyarországi résztvevőknek a két első csoportban is bajlandó a csoportos kiállítást megengedni. — A kiállítás intézője R. Esser, bizottsági tanácsos Berlin, E. Alexanderstrasse 55. H. M. Amennyiben valamely szakiparos a kiállításon résztvenni kívánna, szívesen közbenjár a szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Derék életmentő. Tegnapelőtt a kamenicai parton, mint Újvidékről írják, egy 8—10 éves fiu vigyázatlanságból a Dunába esett. A közelben álló „Jolánka“ nevű hajó egyik matróza a kis fiu után ugrott, de akkorra a fiu már alámerült. A „Jolánka“ kapitánya, Lungauer Antal látván a veszedelemet, ruhástól a fedélzetről a kis fiu után ugrott, alámerülve a vízbe, a már felduzzadt testű fiut még kimenteni sikerült. A derék életmentőt a parton és a hajón levő közönség lelkesen megéljenezte. A fiúnak nincs komoly baja.

Csaló banda Titelen. Petrovits Sztánkó titeli kisbíró és Glisa nevű testvére, valamint Popsa Jován a mindennapi munkával való kenyérkeresést megunva, könnyebb kereseti ág után néztek: hiszékeny embereket kerestek, akik az általuk készített hamis 100, 50 és 20 koronás bankjegyeket valódi pénzért beváltanák. Kiszemelt áldozataikat a pénz készítéséről meggyőzendő, egy db barna márványlapot szereztek és azon holmi rossz festékekkel bemázolt papírlapokat más két papírlap közé téve meleg vasallóval vasalgtatták. A dolognak azonban a rendőrség nyomára jött, a bandát leleplezte és így az ügy folytatása a bíróság ele került.

Zombor szab. kir. város felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember hó 1., 2. és 3. napjain történik, mindenkor d. e. 9—12 óráig. Ugyanazon napok délutánjain vannak a pótló és javító vizsgálatok. Az intézetnek három osztálya van. Az alsó (I.) osztályba azok vehetők fel, akik a közép- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel végezték. A felső osztály tanulói az iskolai év végén érettségi vizsgálatot tesznek, mely képesítés tekintetében a gimnázium, reál, vagy bármely felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatával egyenlő értékű; e szerint jogosít a katonai egy évi önkéntességre is. A helybeli tanulók tandija évi 60 korona, a vidékieké 80 korona, melyet felvényként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulónak fizetnie kell: felvételi díj címen 4 koronát, az országos tanári nyugdíjalapra 6 koronát, az ifjúsági könyvtárra 2 koronát és az évvégi szülőknek fiaik könyveket is ingyen kapnak. — Minden egyébre nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság és vidéki szülőknek fiaik elhelyezésére szívesen ajánl tisztességes családokat. A helyek megválasztásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra is, hogy a tanulók a helybeli magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is elsajátíthassák. A felső keresk. iskola igazgatósága.

A szerelmes kisleány. Egy igazán szerető, naiv leányszív szomorú tragédiájáról tudósít óbcesei levelezőnk, amely a szomszédos Bácsföldváron történt. A tavasz nyíló virágainak illatos levegője ébresztette azt a forró szerelmet, amelylyel a szegény Parisenberger Mariska vonzódott az ó Romeójához: Skabány Illés borbélylegényhez, aki Bácspetrovoszellón lepke módjára jelent meg és érdekes frizurájával, városias bókjaival a falusi kisleányok között nagy zűr zavart csinált. A városból elröppent Figaro sokat forgolódott a szép, alig 17 éves Mariska körül, aki halálosan beleszeretett Skabányba. Ámde Skabány nem azért volt pillangó, hogy hű is maradjon. Egyszerre csak hidegtől kezdett a leánytól s mert annak ragaszkodása teher kezdett neki lenni, egy napon fölmondott mesterének és eltűnt Bácspetrovoszellóról. A megcsalt Mariska bánatos lett s nem nyugodott, míg ki nem tudta, hogy Skabány Bácsföldvárra ment és ott „officinát“ nyitott. Sorba mentek a képes-levelező-lapok, majd az ajánlott levelek is, de mert a hűtlen legény nem is válaszolt, elhatározta, hogy fölkeresi. A vonatra ült és Bácsföldvárra érkezett. Fölkereste szeretőjét, de mert az ridegen elutasította, a fájdalomtól, a szégyentől megtörtén börtörkált ki az utcára és ott kebléből kivette azt az üvegcét, amit erre a nem várt esetre hozott magával. Még egy pillantást vetve a hűtlen felé, felhajtotta az üvegcse méregtartalmát és ott esett össze a hűtlen szerető lakása előtt az utcán. Az elájult leányt hamarosan a kórházba szállították. Orvosi kezelés alá vették, de az erős méreg már oly rombolást vitt véghez, hogy életben maradásához nincs remény. A leány szerencsétlenségéről értesítették távirati úton a szülőket is.

A Mayerek. Egyik vidéki városkában történt az alábbi eset, nem is olyan régen. Miniszterjárás volt. A város polgármestere és előkelői frakkokban és fehér keztyűben feszengtek az állomási perronon. Végre berobogott a várva-várt vonat. A kegyelmes „ruganyos léptekkel“ szállt le a kocsiról s a vörösképlű podeszta „rózsabajnalos és virágillatos“ üdvözlője után megkezdődtek a bemutatások.

— Mayer börgyáros!
— Örvendek.
— Mayer bizottsági tag!
— Örvendek.
— Mayer igazgató!
— Örvendek, — szólt a kegyelmes s finom mosoly játszadozott az ajka körül. Eközben szemébe ötlék egy diszmagyaros, vasvilla bajuszu, mokány magyar bácsi, odalép hozzá s kedélyesen nyújtja a kezét:
— Urambátyám már nem Mayer?
— Nem, kegyelmes uram, én Libermayer vagyok.

Kirándulások a Székelyföldre.

A Székely-Egyesület és Székely-Társaságok marosvásárhelyi irodája augusztus hónapban a Székely-Társaságok kalauzálása mellett 4 körutat rendez a Székelyföldre. Az I. csoport augusztus 3-án indul Székely-Udvarhelyről. Utirány: Homoród (fürdő), Csikszereda (borvíz fürdő), Tusnád (fürdő), Szent Anna tó, Bálványos fürdő, kénbarlang, Kézdi-Vásárhely, Kovászna (Pokolsár fürdő), Sepsiszent-György, Sugás (fürdő, kénbarlang), Brassó, Zajzon, (csángó fürdő). Az ut 10 napig tart, az összes utiköltség II. osztályban való utazással, kocsidíjakkal és teljes ellátással együtt 101 korona 70 fillérbe kerül.

— A II. csoport Maros-Vásárhelyről szintén augusztus 3-án indul. Utirány: Nyárad-Szereda, Szováta (sósfürdő), Parajd (sóbánya), Korond (vasas- és sósfürdő), Szejke (kénesfürdő), Székely-Udvarhely (sósfürdő), Homoród (vasas fürdő), Csikszereda (fürdő), Tusnád (fürdő), Szent Anna tó, Málnás fürdő (szénsavgyár, fürdő), Sepsiszent-György, Előpatak (fürdő), Brassó, Zajzon (fürdő). Az ut 10 napig tart. A részvétel teljes költsége 105 kor. — A III. csoport augusztus 19-én indul szintén M. Vásárhelyről. Utirány: Szász-Régen, Maros-Vécs, Ratosnya, Toplica (fürdő), Tölgyes (román határ), Ditró, Szárhegy (fehér márványbányák), Gyergyó-Szentmiklós, Vaslábe (Maros forrása, szürke márványtelep), Csik Szentdomokos (fehér és sárga márványtelep), Mádélfalva, Csikszereda, Tusnád (fürdő), Szent Anna tó, Sepsiszent-György, Előpatak (fürdő), Brassó, Zajzon (fürdő). Tíz napi ut költsége 109 kor. 60 fillér. — A IV. csoport augusztus 20-án érkezik a kisküküllői völgyi vasút sóvárad végállomására, illetőleg Szováta fürdőre. Utirány: Szováta, Parajd (sóbánya), Korond fürdő, a bucsinon át Gyergyószentmiklós, Ditró Tölgyes (román határ) Borszék fürdő, Toplica (fürdő), Ratosnya, Szász-Régen, Maros-Vásárhely. Szóvátán és Borszéken 2—2 napot tölt a társaság. Az ut 9 napig tart és 98 koronába kerül. A Brassóba érkező kirándulók, ha Sinai (Románia) királyi nyaralót is megakarják tekinteni, a részvételi díj 15 koronával többbe kerül és az utazást egy nappal később fejezhetik be. Jelentkezéseket 10 nappal az utazás megkezdése előtt elfogad a Székely-Egyesület és Székely-Társaságok irodája, Maros-Vásárhely, mely kívánatra részletes utiprogrammot is küld.

A Jenner-Pasteur intézet.

Ezen intézet, mely dr. Pertik Ottó egyetemi ny. r. tanár felügyelete alatt áll, éveken át folytatott tudományos kutatások után 1901. évben lépett a nyilvánosság elé oly célból, hogy a modern bakteriológiának és a védőoltások tanának tudományos művelése mellett a védőoltások és szérum-takarmányok gyakorlati elterjedését hazánkban és a szomszéd országokban az eddigénél fokozottabb mértékben lehetővé tegye. Az intézet által eddig forgalomba hozott anyagok a következők: lépfene ellenes ojtóanyagok, lépfene-szérum, sertésorbán ellenes ojtóanyag és szérum, sercegő tüszök ellenes anyag, tuberkulin a tuberkulózis megállapítására, egérintő bacillus-tenyészet és patkányirtó bacillus-tenyészet. Fennállása óta 570 nagyobb gazdaság és 300 kisebb birtokos és község vette az intézet segélyét igénybe, mely már első tüzemévében 1901. augusztus 15-től 1902. augusztus 15-ig összesen 302,335 állat részére szállított ojtóanyagot. Az esetek 43%-ában az ojtások már fertőzött állományban történtek, ahol a védőoltás feladata az volt, hogy a járványtovaterjedését megakadályozza. A védőoltások rendszerint meg is állították a járványt és csak szórványosan követték még az ojtásokat egyes sporadikus elhullások, amikor ugyanis az immunizáló folyamat az illető állatok gyöngye szervezetében nem birt kellően érvényesülni, hogy szokatlanul erős fertőzésekkel megvédhessék az állatot. A lépfene ellen bejött 106,650 szarvasmarhából a természetes fertőzési eshetőségek minden nemében között 31 drb hullott el összesen. A többi mind életben maradt. A lépfene ellen bejött 102,860 juh közül a két ojtás közötti időben elhullott 160 drb, később évközben

még 56 drb, összesen tehát 216 drb. A többi mind életben maradt. Bejött továbbá lépfene ellen 3880 ló. Ezek egyetlenegy ló kivételével mind életben maradtak, noha az esetek közül 30%-ában erős fertőzésnek voltak kitéve. Már ezen adatokból is kitűnik, hogy az intézet mily áldásos működést teljesít az állattenyésztés terén, amiért is azt melegen ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe. (Bács Bodrog vm. gazd. egyes.)

Schweidel József szobrára adakoztak:

XXIX.

A XXVIII. kimutatás szerint volt 13119 K — f.

Szóna: Szóna község 10 kor.,
Thurszky János, Thurszky Ella,
Thurszky Sarolta, özv. Szuppek
Béla 1—1 kor.

14 K — f.

Szentiványi Gyula Bács

1 K — f.

Mohol község gyűjtése: Hoós
István, Stabram János 1—1 kor.,
Panojotovits Szvetozár, Vucsetics
Milos, Ptlapök Péter, László Mátyás,
Grubanov Joca, Kovács Tamás,
Roth Ferenc, Olvashatlan,
Rajnek Károly 50—50 fil.

6 K 50 f.

Bulkesz: Bulkesz község 5 kor.,
Bulkeszi ág. h. ev. egyház, Bulkeszi
népbank 2—2 kor., Bulkeszi
előlekezési egyesület, Tessényi István,
Gruby testvérek, Olvashatlan 1—1
kor., Krämer Vilmos, Krämer János
50—50 fil., Ensminger Fülöp,
Lang János, Harfman Fülöp, Degen
János, Harfman János, Werle Jakab,
Jung Jakab, Heinrich, Engel
József, Hofman Krisztián, Mayer
Jakab, Hänel Henrik 20—20 fil.

16 K 60 f.

Gajdobra község gyűjtése: Fischer
Nandor, Reisz János, Drach
Antal 2—2 kor., Tiefenbach Miklós,
Tiefenbach József, Kukesch Antal,
Eich Gyula, dr. Pájer Ferenc, Bilanics
Vencel 1—1 kor.

12 K — f.

Németpalánka: Németpalánka
község 10 kor., Herczeg Gyula
1 kor.

11 K — f.

Obrovac község gyűjtése: Mallin
Károly 2 kor., P. Gy. 1 kor.,
Weber András 50 fil., Beck Ádám,
Tiefenbach Péter, Lehrer Matyas,
Klencz Gáspár, Stocker Ferenc,
Drach Ádám, Klesz Valentin, Graul
Paula, Drach Peter 20—20 fil.

5 K 30 f.

Paraga község gyűjtése: Berce-
csényi József 2 kor., Oltványi An-
tal, Guttman Salamon 1—1 kor.
Plávna község m. erk. testület

4 K — f.

Szilbás: Szilbás község 4 kor.,
Zarándy Zoltán 2 kor., Szalay
Dezso 1 kor.

7 K — f.

Nikolics Aurel Tovariso

1 K — f.

Wekerlefalva község m. erk. testület

5 K — f.

Zombori főszolgabírói hivatal
gyűjtése: Tarczay Dezso 10 kor.,
Müller Béla, Halm Ottó, Hertelendy
Dezso, dr. Sagi Samu 2—2 kor.,
Jedlicska Lajos 1 kor., Schuller
Ottó 50 fil., Dekker József 30 fil.

19 K 80 f.

Bezdan község gyűjtése: Flesz
Zsigmond 40 fil., Kanizsai 20 fil.

— K 60 f.

Csonoplya község m. erk. testület
Baracska község gyűjtése: N.
50 fil., Lajos, Nemzet napszámosa
20—20 fil.

10 K — f.

Báthmonostor község: Községi
jegyző, Novák Ferenc 2—2 kor.,
Pintl Mihály, Hegedűs Károly 1—1
kor., Vida András 60 fil., Hurtesz
József, Gugolák István, Szlaviko-
vits József, Trafekant Márton, Hor-
vath Ferenc, Barasics Antal 40—40
fil., Papp Lajos, N. N. 20—20 fil.
Tomásovits György Bikity

9 K 40 f.

Csataalja község gyűjtése: Szil-
vász Béla 2 kor., Szilvász György,
ifj. Hoós István, dr. Haberman
Andor 1—1 kor., Putterer István,
Parcsal N. János 60—60 fil., N.
N. 50 fil., Titz Matyas, Groszmer
Manó, Stézt Péter, Hank János
40—40 fil., Reichard Márton 30

5 K — f.

fil., Olvashatlan, Szujer Matyas,
Usleber József, Hefner József,
Gretschal, Spilvogel Hugó, Thiri
János 20—20 fil.

10 K — f.

Dautova község gyűjtése: Be-
reczkó Dénes 2 kor.

2 K — f.

Felsőszentiván: Felsőszentiván
község 5 kor., Csilies Bálint 2 kor.

7 K — f.

Szautova község gyűjtése: Moiz-
es Péter 1 kor., Tápay Péter 50
fil., Moizes Imre 30 fil., Jelity Mi-
hály, Vó János, Tomasev Simon,
Varga Ádám, Vörös Ferenc, Vö-
rös János, Laczkó Ferenc, Valkó
Ferenc 20—20 fil., Nagy Márkó,
Moizes János, Pokovits György,
Sirok Péter, Likar Pál 10—10 fil.

3 K 90 f.

Titeli főszolgabírói hivatal gyűj-
tése: Szemző János és neje 10
kor., Sztratimirovits János, Pre-
tinger Antal és neje 2—2 kor.,
Joszimovits Milenkó és neje 1 kor.

15 K — f.

Gardinovce község gyűjtése:
Knezevits József 2 kor.

2 K — f.

Összesen 13298 K — f.

Vécsey Károly, pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

357. szám.

kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Gardinovce község alulírott elüljárósága
leköszönés folytán üresedésbe jött gyalog-
rendőrvezetői állásra újból pályázatot hirdet.

Kellő felszerelt kérvények 1903.

évi július hó 29-éig bezárólag az itteni
elüljárósághoz nyújtandók be. A szerb nyelv-
nek szóban való bírása megköveteltetik.

Evi készpénz fizetés havi utólagos rész-
letekben 600 korona.Teljes felszerelés és ruházatot a község
adja.

Gardinovcén, 1903. évi július hó 12. én.

2—2

Az elüljáróság.

4887. sz.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gergurov
Jakab végrehajthatónak Sziver Mária férj. Mayer
Károlyné és társai végrehajtást szenvedők elleni
322 kor. 41 fillér tőkekövetelés és járuléka
iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tör-
vényszék a zombori kir. járásbírói területén
lévő, Zomborban fekvő, a zombori 2007. számú
betétben foglalt Mayer Károlyné Sziver Mária,
Sziver László, Sziver Béla, kiskoru Rebmann
Lajos, kiskoru Rebmann Imre és kiskoru Re-
bmann Ferenc nevében álló A. I. 1—2. sor, 3904.
hr. számú 45 □ öl kert, 3905. hr. számú 59
□ öl beltelek és 620. ö. i. számú házra 2202
koronában ezennel megállapított kikiáltási ár-
ban az árverést elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1903. évi augusztus
hó 31-ik napján délután 3 órakor a telek-
könyvi hatóság árverési helyiségében megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított ki-
kiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy
az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Zombor, 1903. évi június hó 18-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

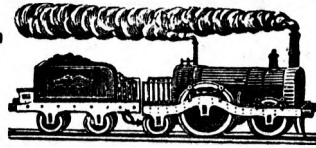
DISZES KIVITELE

A BÁCSCSA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam-vasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI

MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza					
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55		
12.33		5.47	7.42	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56		
1.22	4.10	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21	7.15	
1.51	4.45			5.59	Csantavér	10.21	6.59		12.56	6.14	
2.18	5.18	6.27		6.28	Bács-Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34	5.17	
2.44	5.46	6.42		6.54	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.02	8.46	12.06		
3.05	6.10	6.56		7.16	Verhász	9.01	5.39	8.33	11.48		
3.26	6.44			7.38	O-Kér	8.36	5.11		11.29		
3.44	7.05			8.07	Kiszács	8.16	4.50		11.13		
4.06	7.30	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.51	4.24	7.50	10.52		

Oda Szabadka—Ó-Becse			Vissza		
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind. SZABADKA	8.34	5.25	érk.
5.08	1.58	Békova	8.07	4.58	
6.19	3.21	érk. ZENTA	6.40	3.40	ind.
7.47	5.27	Ada	5.26	2.19	
8.10	5.42	Mohol	5.05	2.02	
8.30	6.02	Bács-Petrovovszelló	4.39	1.37	
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	4.10	1.10	ind.

Oda Szeged-Rókus—Zenta			Vissza		
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	8.51	5.41	érk.
4.40	2.23	Röszke	8.28	5.19	ind.
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	8.07	5.01	ind.
5.01	2.50	ind. HORGOS	7.57	4.49	érk.
5.20	3.09	Bács-Martonos	7.39	4.31	
5.43	3.32	Ó-Kanizsa	7.25	4.17	
6.04	3.54	Adorján	6.56	3.53	
6.29	4.19	érk. ZENTA	6.30	3.28	ind.

Oda Szabadka—Baja			Vissza		
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA	9.29	12.43
5.29	2.22	7.18	Csikéria	8.56	12.10
6.08	2.54	7.50	Bács-Almás	8.24	11.48
6.09	3.00	7.56	Almás	8.19	11.33
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód	7.54	11.08
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA	7.17	10.32

Oda Baja—Ujvidék			Vissza		
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15	ind. BAJA	9.15	6.50
4.11		1.25	Baja-szállásváros	9.08	6.42
4.25		1.38	Vaskút	8.53	6.26
4.51		2.01	Gara	8.32	6.00
5.09		2.16	Pigycsa	8.17	5.35
5.37		2.39	Sztanisics	8.00	5.12
5.56		2.56	Gákova	7.36	4.40
6.15		3.14	Nemadics	7.15	4.16
6.25		3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	7.05	4.05
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	6.20	11.20
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér	6.13	11.13
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás	6.04	11.04
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvác	5.56	10.56
3.06	7.30	4.30	Ó-Sztapár	5.42	10.42
3.35	7.49	4.49	Bresztovác	5.27	10.28
4.05	8.10	5.12	Hódság	5.02	10.02
4.46	8.35	5.37	Parabuty	4.43	9.45
5.00	8.49	5.51	Paraga	4.22	9.25
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	4.04	9.07
5.54	9.30	6.23	Bulkesz	3.50	8.55
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán	3.39	8.44
6.50	10.10	7.03	Futtak	3.10	8.16
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	2.45	7.55

Oda Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
2.50	3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12
3.11	3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röszke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57
3.26	3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.56	6.39	11.44
3.40	3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31
3.56	4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18
4.09	4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05

J E G Y Z E T. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Oda Szabadka—Dálya			Vissza		
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	6.50
5.25	2.26		6.56	Tavankút	6.17
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok	5.53
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics	5.02
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	4.40
7.03	4.02	7.37		Prigl.-Szent-Iván	7.56
7.17	4.16	7.47		Szóna	7.46
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	7.37
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	6.57
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	6.46

Oda Ó-Becse—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	6.55	12.43
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár	6.33	12.16
5.27	10.48	5.10	Csurogh	6.15	11.47
5.49	11.22	5.32	Zsablya	5.50	11.13
6.04	11.45	5.47	Goszpodince	5.31	10.44
6.30	12.24	6.11	Temerin	5.14	10.20
6.39	12.36	6.20	Járek	4.58	9.50
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	4.43	9.31
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	4.40	9.24
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	4.15	8.55

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK	6.00	3.01	érk.
7.00	5.38	érk. VASKAPU	5.33	2.38	ind.
7.05	5.50	ind. VASKAPU	5.28	2.33	érk.
7.31	6.24	Káty	5.06	2.15	
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva	4.43	1.56	
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván	4.25	1.41	
8.11	7.18	Vilova—Gardinovec	4.04	1.26	
8.24	7.34	Lok	3.48	1.14	
8.37	7.50	érk. TITEL	3.32	1.00	ind.

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	
6.59	6.50	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	5.53	5.40	érk.
7.21	7.13	Telecska	5.30	5.18	
7.41	7.38	Kula	5.18	5.06	
7.53	7.50	Béla-puszta	4.53	4.45	
8.06	8.08	Torzsa	4.39	4.31	
8.32	8.37	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica	4.20	4.12	
8.49	8.55	Szilbás	3.51	3.47	
9.21	9.21	ind. GAJDOBRA	3.39	3.35	érk.
9.53	9.53	érk. PALÁNKA	2.55	2.45	ind.

3490/1903.

Pályázati hirdetmény.

Az ókeéri községi állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazon okleveles állatorvosokat, akik ezen évi 1000 korona fizetés, 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díjjal összekötött állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket **f. évi augusztus hó 10-ig** nyújtsák be hozzám annál is inkább, mivel később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ujvidék, 1903. évi július hó 16-án.

Mezey,
főszolgabíró.

2385. szám. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság ezennel közhírré teszi, hogy **folyó évi július hó 26-án délután 3^{1/2} órakor** a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező egy tagban álló 66 és a községi iskolai alapvagyon tulajdonát képező 33 katasztrális hold föld az 1904. évre akár egy tagban, akár 5 holdas részletekben a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Csonoplán, 1903. évi július hó 19-én.

Deák Andor, jegyző. **Lengyel József,** 2-1 bíró.

1998. szám. kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Ujsóvé községben megütrült községi bába állására pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényüket **hozzám legkésőbb folyó évi július hó 31-ig** nyújtsák be.

A bába javadalmazása évi 140 korona készpénzben és azonkívül minden egyes szülési eset után szabályzatilag megállapított 2 korona látogatási díj.

Ujvidék, 1903. július hó 8-án.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

3-3

4138. sz.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stebler Pál zombori lakos végrehajtónak Vukovits Brigitta zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 61 korona 60 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 2088. számú betétben foglalt Vukovits Brigitta nevének álló A. I. 1-2. sor, 3930. hr. 63 □ öl kert, 3931. hr. 631. ö. i. számú ház és 65 □ öl beltelekre 2400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi augusztus hó 11-ik napján délután 3 órakor** a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1903. évi május hó 20-án.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Elárusítónő kerestetik.

Csinos megjelenésű 16 éves leányka azonnali belépésre **elárusítónőnek** felvétetik **Tantner Ottó** cukrászdájában Zomborban.

3-3

Gazdasszony ajánkozás.

Gazdasszonynak ajánlkozik fiatal özvegy papi vagy uri házhöz. — Bővebb felvilágosítással lapunk kiadóhivatala szolgál.

STEBLER JÁNOS
vendéglős
Zombor, Zrínyi-utca.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű vidéki beszálló közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelőleg vendéglői helyiséget átalakítottam és vendégszobákkal ellátva, azon helyzetben vagyok, hogy a mélyen tisztelt vendégeknek a **legolcsóbb árak mellett szobák** mindenkor rendelkezésre állanak.

Szíves pártfogást kér

Stebler János,
vendéglős.

Figyelmes kiszolgálás és olcsó árak.

3462. szám.

kbiz. 1903.

Hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy Goszpodince község kérelme folytán a Livada és Jorac nevű dűlőben létesítendő mezei közös dűlőt céljaira Goszpodince község határában szükkélt s Kalány Jován, Buzarszki Sergia és birtoktársai Juca és György, Nedelykov Lyuba, Dobanovacszi Száva, Kuranov Tódor, Sztepanov Bogolyub, valamennyien goszpodincei lakosok tulajdonát képező összesen 24 hold 660 □ öl földterületre nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1903. évi május hó 28-án 25416/I. szám alatt kelt leiratával a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján Goszpodince községében a községbázánál **1903. évi augusztus hó 1-én (szombaton) délelőtt 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Goszpodince községbázánál a hivatalos órák alatt 1903. évi július hó 15-étől 1904. évi július hó 29-éig (szerda) bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv s ár ellen és minden telekkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés vagy a felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következményekkel jár.

Kelt Zomborban, Bács Bodrog vármegye közig. bizottságának 1903. július hó 3-án tartott üléséből.

Latinovits Pál,
főispán,

3-3

mint a közig. bizottság elnöke.

4438. szám.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

Hermann és Weisz északi bej. cég végrehajtónak Budimlits Kósza és neje Uvalits Anna zombori lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében az utóajánlat következtében a végrehajtási árverés 343 kor. 49 fillér tőkekövetelés, ennek 1901. évi szeptember hó 24-ik napjától járó 5% kamatai, 34 kor. 90 fil. perköltség, ugy 10 kor. 40 fil. tőke, ennek 1902. évi augusztus 19-től járó 5% kamatai, 27 kor. 30 fil. végrehajtási már megállapított, továbbá Sztojsits Pál zombori lakos csatlakozó végrehajtónak 600 kor. tőke és jár., Petkó Antal csatlakozó végrehajtónak 277 kor. 53 fil. tőke és jár. és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144., 146. és 187. §. értelmében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1609. számú betétben foglalt, jelenleg kiskoru Budimlits János és Kósza, ugy Budimlits Kósza és neje Uvalits Anna nevének álló A. I. 1. sor, 3094. hr. 568. ö. i. számú ház és 206 □ öl beltelekre 3600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1903. évi július hó 29. napjának délutáni (3) három órája** a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében tétetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 360 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1903. évi május hó 29. én.
A kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.